provincie Zuid-Holland

Participatie- en communicatieplan

Herziening Omgevingsbeleid Volkshuisvesting

Afbeelding op voorpagina
Titel: Nieuwbouwwijk Westergouwe
Fotograaf: Kunst en Vliegwerk

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**

Aanleiding **3**

Twee aparte procedures *3*

Deel A Herziening grote buitenstedelijke bouwlocaties **5**

1 Aanleiding *5*
1.1 Inleiding 5
1.2 Beschrijving opgave/project/programma 5

2. Participatieaanpak *6*
2.1. Doelen 6
2.2. Kaders 7
2.3. Doelgroepen 7
2.4. Mijlpalen 9
2.5. Participatievormen 10
2.6. Werkvormen 10
2.7. Besluitvorming en invloed 11

3. Communicatie *11*

4. Organisatie, evaluatie en monitoring *12*

5. Planning *12*

Deel B Herziening Volkshuisvestingsprogramma **14**

1. Aanleiding *14*
1.1 Inleiding 14
1.2 Beschrijving opgave/project/programma 14

2. Participatieaanpak *15*
2.1 Doelen 15
2.2. Inhoud participatie 15
2.3. Doelgroepen 15
2.4. Mijlpalen 15
2.5. Participatievormen 16
2.6. Werkvormen 16
2.7. Besluitvorming en invloed 16

3. Communicatie *16*

4. Organisatie, evaluatie en monitoring *17*

5. Planning *17*

Aanleiding

Op 14 oktober 2026 is de Startnotitie Herziening Omgevingsbeleid Volkshuisvesting (PZH-2026-894780094) vastgesteld door Provinciale Staten. In deze Startnotitie is in paragraaf 2.1 aangegeven dat er nog een participatieplan zal worden opgesteld voor de Herziening Omgevingsbeleid Volkshuisvesting. Met dit participatie- en communicatieplan wordt daar invulling aangegeven.

De provincie Zuid-Holland vindt het belangrijk om belanghebbenden actief te betrekken bij besluiten die hen raken. Ook in de Herziening Omgevingsbeleid Volkshuisvesting krijgt participatie daarom een belangrijke plek in het beleidsproces. Daarbij wordt gewerkt volgens de uitgangspunten van het provinciale participatiebeleid zoals die zijn opgenomen in de Omgevingsvisie. In de Startnotitie Herziening Omgevingsbeleid Volkshuisvesting zijn de scope van de herziening en de onderwerpen die hierin meegaan, beschreven. In dit participatie- en communicatieplan wordt, conform het provinciale participatiebeleid en de Participatieverordening, onder meer uitgewerkt:

• welke belanghebbenden worden betrokken;
• wat de doelen van participatie zijn;
• welke participatievormen passend zijn bij de verschillende onderdelen van de herziening;
• welke mogelijkheden belanghebbenden hebben om invloed uit te oefenen;
• hoe belanghebbenden gedurende het proces worden geïnformeerd;
• op welke manier aandacht wordt besteed aan verschillende perspectieven en inclusiviteit;
• hoe monitoring en evaluatie van het participatieproces worden vormgegeven.

Bij het opstellen van dit participatie- en communicatieplan zijn de participatieprincipes uit het provinciale participatiebeleid toegepast. Dit betekent dat de participatieaanpak wordt bepaald op basis van het vraagstuk, dat aandacht is voor verschillende perspectieven, hoe gedurende het proces transparant wordt gecommuniceerd over de mogelijkheden voor betrokkenheid en invloed en dat participatie gedurende het proces wordt geëvalueerd om gezamenlijk te leren en waar nodig bij te sturen.

Twee aparte procedures

Vanaf de vaststelling van de Startnotitie in Provinciale Staten zal voor beide delen van deze Startnotitie een aparte procedure gevolgd. Er komt dus een aparte procedure voor de herziening voor de nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties en een aparte procedure voor het vaststellen van een Provinciaal volkshuisvestingsprogramma.

De reden dat deze twee trajecten van elkaar worden gescheiden, is dat zij sterk verschillen in tempo en impact:

A. De vaststelling van nieuwe, grootschalige woningbouwlocaties heeft een grote impact. Omdat het nodig is om een Omgevingseffectrapportage (OER) op te stellen en het gesprek met Provinciale Staten tijd zal vragen, bestrijkt dit traject een periode van twee jaar.
B. De impact van het eerste Provinciale volkshuisvestingsprogramma is beperkt, omdat dit een beleidsarm document zal zijn. Bovendien is het provinciale Volkshuisvestingsprogramma een kaderstellend document voor de gemeenten en

die hebben tot 1 juli 2027 de tijd om het gemeentelijke Volkshuisvestingsprogramma vast te stellen. Daarom stelt de provincie Zuid-Holland de eerste versie van het provinciale Volkshuisvestingsprogramma vast in het tweede kwartaal van 2027. Dit betekent dat de provincie voor de participatie hierover een verkorte, versnelde procedure doorloopt.

Het participatietraject wordt hierna verder uitgewerkt voor Deel A, de ontwerp-herziening grote buitenstedelijke bouwlocaties, en Deel B, het ontwerp Provinciaal volkshuisvestingsprogramma. Omdat deze twee herzieningen aparte participatietrajecten doorlopen zal alleen Deel A van de startnotitie (grote buitenstedelijke bouwlocaties) een internetconsultatie worden georganiseerd. Deel B doorloopt een ander traject.

Deel A Herziening grote buitenstedelijke bouwlocaties

1 Aanleiding

1.1 Inleiding

Zuid-Holland maakt ruimte voor nieuwe woningen. Dat deden we al: zowel binnenstedelijk als buiten de bebouwde kom. Grote buitenstedelijke woningbouwlocaties zijn bijvoorbeeld Valkenhorst, Gnephoek, Cortelande en Bleizo. Onze bestaande woningbouwafspraken bevatten genoeg plannen.
Helaas loopt de uitvoering achter en we kunnen onze woningzoekenden niet in de kou laten staan. Daarom kijken we nu of er nieuwe plannen op geschikte grootschalige buitenstedelijke locaties zijn die snel gerealiseerd kunnen worden. We gaan daar de komende tijd mee aan de slag, samen met gemeenten en tal van andere samenwerkingspartners.
Het vinden van geschikte locaties is niet eenvoudig. In onze dichtbevolkte en economisch sterke provincie concurreert de bouw met andere opgaven om de ruimte. Iedere keuze voor een bouwlocatie, is een keuze om onze kostbare ruimte niet te gebruiken voor onze economie, waterberging, recreatie, natuur of landbouw. Hoe geven we de noodzaak om te bouwen een plek binnen alle andere belangen die er spelen in een gebied? Het sleutelwoord hierbij is maatwerk.
In de Startnotitie Herziening Omgevingsbeleid Volkshuisvesting staat welke route we hier de komende tijd in volgen. Mogelijke nieuwe grootschalige buitenstedelijke bouwlocaties locaties zijn samengebracht in een groslijst. Die groslijst is gebaseerd op informatie die we in de afgelopen jaren via formele procedures van gemeenten hebben ontvangen.
Op welke locaties daadwerkelijk gebouwd gaat worden, hangt af van of deze locaties snel gerealiseerd kunnen worden én hoe deze locaties zich verhouden tot de provinciale belangen en ambities. Dit bepalen we op basis van een beoordelingskader dat in de Startnotitie is opgenomen. Dat beoordelingskader wordt ook gebruikt voor de Omgevingseffectrapportage (OER).

1.2 Beschrijving opgave/project/programma

Gemeenten en andere belanghebbenden worden nauw betrokken bij deze besluitvorming. Iedereen is uitgenodigd om een mening te geven en input te leveren tijdens een internetconsultatie van 4 november tot 2 december 2026. In de loop van 2028 leggen we in onze Omgevingsverordening vast op welke extra locaties gebouwd mag worden.

Participatie is hierbij van groot belang om de volgende redenen:

- De keuze om een potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocatie wel of niet op te nemen in het provinciale omgevingsbeleid kan een enorme impact hebben op de directe leefomgeving van inwoners van Zuid-Holland. Het is van belang dat inwoners niet alleen geïnformeerd worden en gebruik kunnen maken van hun recht om een zienswijze in te dienen, maar ook in een vroegere fase input en argumenten mee kunnen geven.

- Voor andere overheden, zoals gemeenten en waterschappen, is het ook van groot belang om in een vroege fase in gesprek te kunnen met de provincie over

potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties en zoveel mogelijk te voorkomen dat dit gesprek plaatsvindt via een zienswijze.

- Inwoners en andere overheden hebben belangrijke informatie over potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties die van belang is voor het opstellen van het OER en daarmee ook de integrale afweging. Sterker nog, voor het opstellen van het OER is de provincie afhankelijk van de gemeenten voor het aanleveren van de benodigde informatie. Met behulp van informatie vanuit inwoners en andere overheden wordt het beoogde resultaat beter. Uiteindelijk wordt per locatie een integrale afweging gemaakt of een locatie wel of niet in de ontwerp-herziening wordt meegenomen. Voor de locaties die niet worden opgenomen in de ontwerp-herziening, wordt ook de onderbouwing van deze keuze in de ontwerp-herziening opgenomen.

Dit betekent dat niet voor alle in de Startnotitie genoemde locaties per definitie in de ontwerp-herziening voorgesteld wordt om deze op te nemen in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Dat is afhankelijk van of ze voldoen aan de randvoorwaarde dat er op korte termijn gebouwd kan worden, hoe de locaties scoren ten opzichte van het beoordelingskader en van de integrale afweging die op basis daarvan gemaakt wordt.

2. Participatieaanpak

Kort na de vaststelling van de Startnotitie door Provinciale Staten wordt een internetconsultatie georganiseerd. Dit zal zijn van 4 november 2026 tot en met 2 december 2026. Hierbij kunnen belanghebbenden reageren op de voorgenomen beleidswijzigingen. De opbrengsten van deze internetconsultatie worden, samen met de inbreng uit andere participatieactiviteiten, betrokken bij het opstellen van het ontwerp van de herziening dat ter besluitvorming aan Gedeputeerde Staten wordt voorgelegd. Verderop in dit participatie- en communicatieplan wordt aangegeven welke vragen gesteld worden in de internetconsultatie.

Na de internetconsultatie schrijft de provincie een ontwerp-herziening. In de Nota van Motivering wordt toegelicht hoe participatie is verwerkt. Er wordt onder andere weergegeven welke partijen hebben meegedacht, wat hun inbreng was en hoe wij die verwerkt hebben.

2.1. Doelen

De doelen en beoogde resultaten van de participatie en communicatie zijn:

- Samen met de desbetreffende gemeenten alle benodigde informatie verzamelen om voor elke locatie het OER te kunnen opstellen en zo ook het beoordelingskader te kunnen “vullen”.
- Inwoners en andere overheden in een vroegtijdig stadium informeren over welke potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties onderzocht worden en mogelijk toegevoegd worden aan het provinciale omgevingsbeleid en waarop deze beoordeeld worden.
- Inwoners en andere overheden de kans geven om aan te geven of er nog aanvullende locaties onderzocht zouden moeten worden en zo ja, waarom.
- Inwoners en andere overheden de kans geven om aan te geven of er nog aanvullende onderwerpen en/of aspecten betrokken zouden moeten worden bij

de beoordeling van deze locaties en bij het opstellen van het OER en zo ja, welke.
- Via inwoners en andere overheden aanvullende, inhoudelijke informatie verkrijgen over potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties die benut kan worden voor het opstellen van het OER en/of de integrale afweging.
- Een beeld krijgen van het maatschappelijke draagvlak voor de realisatie van een potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocatie.

2.2. Kaders

De Startnotitie is in feite de opdracht van Provinciale Staten aan Gedeputeerde Staten en legt daarmee de kaders van de herziening vast. Gedeputeerde Staten moeten goede argumenten hebben, bijvoorbeeld op basis van participatie, om van die kaders af te wijken. Dat betekent in dit geval dat het gemakkelijker is om op basis van de participatie locaties aan de groslijst toe te voegen dan van de groslijst te verwijderen.

De participatie kan betrekking hebben op alle locaties en kan input leveren voor de integrale afweging die uiteindelijk per locatie zal plaatsvinden.

Herziening gaat om OF er gebouwd mag worden
De belangrijkste boodschap in de participatie is dat het besluit van Provinciale Staten over deze herziening primair gaat over OF er wel of niet op een specifieke locatie gebouwd mag worden. Daarbij wordt wel meegewogen welke inhoudelijke plannen de gemeente heeft voor die locatie, maar de gemeente is verantwoordelijk voor het uitwerken van de plannen voor die locatie en dus ook voor de participatie over die plannen. Provinciale Staten zullen een locatie ook alleen indicatief opnemen in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (door middel van een stip op de kaart).

Wel wordt het maximaal aantal te ontwikkelen hectare vastgelegd. Gedeputeerde Staten kunnen in het Omgevingsprogramma Zuid-Holland randvoorwaarden meegeven per locatie, maar die zullen dan waarschijnlijk ook kaderstellend zijn, zoals bijvoorbeeld het (minimaal) aantal woningen.

Participatie over hoe een locatie wordt ingericht, gebeurt dus in het proces dat de desbetreffende gemeente doorloopt voor de wijziging van het gemeentelijke omgevingsplan.
Het is van groot belang om dit duidelijk te maken in de participatie aangezien deelnemers teleurgesteld kunnen zijn als zij input aanleveren voor hoe een locatie ingericht of ontwikkeld kan worden en daarna van de provincie horen dat de provincie die informatie niet kan benutten.

2.3. Doelgroepen

Op hoofdlijnen kunnen de volgende doelgroepen worden onderscheiden:

- *Gemeenten*

Daarbij ligt de nadruk op gemeenten waarvan er één of meerdere locaties op de groslijst van potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties staan. Deze gemeenten hebben er natuurlijk belang bij dat deze locaties opgenomen worden in de herziening,

aangezien zij de ambitie hebben deze te ontwikkelen. De provincie heeft deze gemeenten nodig om alle benodigde informatie te verzamelen om het OER op te stellen en zo het beoordelingskader te “vullen”.
Er zijn mogelijk ook gemeenten die van mening zijn dat een locatie in de eigen gemeente opgenomen had moeten zijn op de groslijst. Deze gemeenten moeten de kans krijgen om die locaties in te brengen inclusief argumentatie.
Tenslotte kan het ook voorkomen dat er een locatie op de groslijst staat waarvan de desbetreffende gemeente (inmiddels) van mening is dat die (vooralsnog) niet ontwikkeld wordt. In dat geval kan de input van de gemeente ertoe leiden dat de locatie alsnog van de groslijst gehaald wordt.

- *Andere overheden, zoals waterschappen en het Rijk*

Het is van belang dat waterschappen vroegtijdig geïnformeerd worden over en betrokken worden bij de keuze over welke grote buitenstedelijke locaties wel of niet bebouwd mogen worden. In het beoordelingskader staan meerdere aspecten van water, bodem en klimaatadaptatie en het waterschap kan daar waardevolle input voor inbrengen. De verwachting is overigens dat gemeenten het desbetreffende waterschap al actief betrokken hebben bij de planvorming voor een locatie.
Er zijn ook Rijksdiensten die een belang kunnen hebben bij het wel of niet ontwikkelen van deze potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties, zoals Rijkswaterstaat en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Bovendien kunnen ook zij waardevolle inbreng leveren voor het OER en het “vullen” van het beoordelingskader.

- *Overige organisaties*

Het is van groot belang dat ook andere organisaties vroegtijdig geïnformeerd worden over en betrokken worden bij de keuze over welke grote buitenstedelijke locaties wel of niet bebouwd mogen worden.
Enerzijds gaat het dan over organisaties zoals netbeheerders en drinkwaterbedrijven. Hun betrokkenheid is van belang omdat het hier gaat over locaties die op korte termijn gerealiseerd moeten kunnen worden. Beschikbaarheid van ruimte op het elektriciteitsnet en (drink)water zijn daarbij belangrijke voorwaarden.
Anderzijds gaat het ook over (belangen)organisaties, zoals Stichting Groene Hart, LTO en de Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland. Het is van belang ook deze organisaties vroegtijdig te informeren en te betrekken.

- *Inwoners*

De ontwikkeling van nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties kan een enorme impact hebben op de directe leefomgeving van inwoners van Zuid-Holland. Deze herziening kan daarmee een grote impact hebben op de inwoners van gemeenten met één of meer locaties op de groslijst en inwoners van nabijgelegen gemeenten. Bovendien kunnen deze inwoners aanvullende, inhoudelijke informatie hebben over deze locaties die benut kan worden voor het opstellen van het OER en/of de integrale afweging. Tot slot kan de inbreng van deze inwoners ook een beeld geven van het maatschappelijke draagvlak voor de realisatie van een potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocatie.

2.4. Mijlpalen

In deze herziening zijn de volgende mijlpalen van belang voor het participatietraject:

- *De Startnotitie*

Op 14 oktober 2026 hebben Provinciale Staten de Startnotitie Herziening Omgevingsbeleid Volkshuisvesting (gewijzigd) vastgesteld. Dit is in feite de opdracht aan Gedeputeerde Staten voor het opstellen van deze herziening. De Startnotitie is ook het vertrekpunt voor de participatie.

- *De internetconsultatie*

Tijdens de internetconsultatie (4 november 2026 tot en met 2 december 2026) krijgen alle inwoners van en organisaties in Zuid-Holland en alle medeoverheden de kans om te reageren op het gedeelte van de Startnotitie wat over de grote buitenstedelijke bouwlocaties gaat. In de Startnotitie wordt dit ‘gedeelte A’ genoemd. Voor de consultatie zal ‘gedeelte B’ uit de Startnotitie worden gehaald. Indieners kunnen via een reactieformulier op de website hun inbreng voor deze herziening aan te leveren. Daartoe zullen in de internetconsultatie gerichte vragen worden gesteld en wordt er zo breed mogelijk gecommuniceerd over de internetconsultatie. Dit is hét moment voor inwoners en organisaties om relevante informatie over de potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties mee te geven aan de provincie. Indieners ontvangen geen individuele antwoorden op de ingediende reacties. In de ontwerp herziening wordt in de Nota van Motivering wordt aangegeven hoe met de binnengekomen reacties is omgegaan. Wel krijgen indieners een ontvangstbevestiging. Daarnaast krijgen indieners bericht van de provincie als de ontwerp-herziening openbaar is. Tijdens de internetconsultatie kunnen inwoners en organisaties ook reageren op het voorliggende participatie- en communicatieplan.

- *Ter inzage legging van de ontwerp-herziening en het OER*

Gedeputeerde Staten stellen de ontwerp-herziening en het OER vast en leggen deze 6 weken ter inzage. Tijdens die periode kan eenieder een zienswijze indienen. Iedere indiener van een zienswijze krijgt in de Nota van Beantwoording een reactie op de ingediende zienswijze. In de ontwerp-herziening geven Gedeputeerde Staten aan welke locaties uit de groslijst wat Gedeputeerde Staten betreft, opgenomen worden in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en waarom. Tevens wordt ook onderbouwd waarom zij voorstellen om de andere locaties niet op te nemen in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Provinciale Staten kunnen daar later nog van afwijken, zowel door locaties alsnog toe te voegen als alsnog af te laten vallen dus het is van belang om inwoners duidelijk te maken dat het ook meerwaarde heeft om sowieso een zienswijze in te dienen, ook wanneer zij de voorliggende indeling steunen. Een zienwijze is vormvrij en kan worden ingediend via de mail of per post of mondeling naar voren worden gebracht.

- *Vaststelling van de Herziening door Provinciale Staten*

Voor de vaststelling van de Herziening Grote Buitenstedelijke Bouwlocaties door Provinciale Staten, worden alle indieners van een zienswijze uitgenodigd om deze mondeling toe te lichten. Inwoners, organisaties en overheden die geen zienswijze

hebben ingediend, kunnen toch gebruik maken van deze mogelijkheid om in te spreken, maar worden daar niet actief voor uitgenodigd.

2.5. Participatievormen

In deze herziening hanteert de provincie de volgende participatievormen:

- *Peilen*

Dit gebeurt in het kader van de internetconsultatie. Deze dient zowel voor het peilen van draagvlak als voor het inbrengen van informatie en argumenten m.b.t. de potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocatie die in de Startnotitie zijn opgenomen en eventuele nieuwe locaties die tijdens de internetconsultatie worden ingediend.

- *Advies vragen*

De provincie zal gemeenten waarin één of meerdere potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties gelegen zijn, vragen om de informatie aan te leveren om het OER op te kunnen stellen en het beoordelingskader te kunnen “vullen”.

2.6. Werkvormen

De internetconsultatie is de belangrijkste werkvorm die in deze herziening benut wordt. In de internetconsultatie wordt de door Provinciale Staten vastgestelde Startnotitie voor reactie voorgelegd. Deelnemers kunnen reageren door een online formulier in te vullen. Hierin worden, naast de verplichte vragen over contactgegevens en de beoordeling van het reactieformulier, de volgende vragen gesteld over grote buitenstedelijke bouwlocaties:

- Missen er wat u betreft potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties in de groslijst in de Startnotitie die wel op korte termijn gerealiseerd kunnen worden (start bouw 2030 – 2032) en naar uw mening (overwegend) voldoen aan het beoordelingskader? Zo ja, zou u dat (per locatie) willen onderbouwen?

- Staan er potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties in de groslijst die daar wat u betreft niet in zouden moeten zijn opgenomen? Zo ja, zou u dat willen onderbouwen?

- Heeft u informatie over specifieke potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties in de groslijst, die wat u betreft meegenomen zou moeten worden in deze herziening? Zo ja, kunt u deze toelichten (waarbij u ook (via links) naar bijvoorbeeld rapporten of websites kunt verwijzen)?

- Missen er aspecten en/of onderwerpen in het beoordelingskader die wat u betreft wel in het beoordelingskader opgenomen zouden moeten zijn? Zo ja, zou u dat willen onderbouwen?

- Wilt u daarnaast nog iets anders kwijt over het toevoegen van grote buitenstedelijke bouwlocaties in Zuid-Holland?

2.7. Besluitvorming en invloed

De internetconsultatie vindt plaats nadat de Startnotitie is vastgesteld en voordat de ontwerp-herziening en het OER worden opgesteld. De input uit de internetconsultatie wordt dus benut voor het OER en meegewogen in de ontwerp-herziening.

De internetconsultatie kan leiden tot aanpassing van de groslijst met potentiële, nieuwe, grote buitenstedelijke bouwlocaties en kan daarmee invloed hebben op welke locaties mogelijk opgenomen worden in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Tevens kan de internetconsultatie leiden tot aanpassing van het beoordelingskader. Daarnaast kan de internetconsultatie informatie opleveren die benut kan worden voor het opstellen van het OER en het “vullen” van het beoordelingskader. Daarmee kan die input ook (indirect) impact hebben op (de kwaliteit van) de uiteindelijke besluitvorming.

De zienswijzen worden meegewogen door Gedeputeerde Staten bij de vaststelling van het voorstel voor besluitvorming dat aan Provinciale Staten wordt voorgelegd. De zienswijzen en de eventuele mondelinge toelichtingen op de zienswijzen worden door Provinciale Staten meegewogen in de uiteindelijke besluitvorming over de Herziening Grote Buitenstedelijke Bouwlocaties.

3. Communicatie

Communicatieplan participatieactiviteiten
De internetconsultatie is een belangrijke pijler van de participatie en wordt zo breed mogelijk aangekondigd. Dit gebeurt zowel via social media als via een nieuwsbericht waarin de locaties uit de groslijst genoemd worden. De verwachting is dat dit nieuwsbericht benut zal worden door lokale media waarin de voor die regio relevante locaties expliciet genoemd worden. Daardoor kunnen inwoners erop gewezen worden dat de internetconsultatie gaat over locaties in hun nabije omgeving. De provincie brengt het bericht onder de aandacht bij onze stakeholders via de provinciale nieuwsbrief Volkshuisvesting.

Tevens worden alle Zuid-Hollandse gemeenten en waterschappen per mail actief geïnformeerd over deze internetconsultatie. Ook worden andere overheden en de wettelijke overlegpartners van de provincie (in het kader van de OER) per mail geïnformeerd over de internetconsultatie.

Communicatie gedurende het proces en terugkoppeling
De ter inzage legging van de ontwerp-herziening en het OER zal via de gebruikelijke kanalen gecommuniceerd worden. Zo worden partners hier via mail over op de hoogte gesteld en wordt de terinzagelegging in het provinciaal blad aangekondigd. Alle provinciale terinzageleggingen zijn terug te vinden op de website. Tevens zal hierover via een nieuwsbericht en social media gecommuniceerd worden.

Geïnteresseerden die op de hoogte willen blijven van het proces, kunnen hiervoor terecht op de pagina ’Toevoeging grootschalige woningbouwlocaties’, die te vinden is via zuid-holland.nl/wonen. Inzenders van een reactie op de internetconsultatie ontvangen geen individuele antwoorden op de ingediende reacties. In de ontwerp herziening wordt in de

Nota van Motivering wordt aangegeven hoe met de binnengekomen reacties is omgegaan. Wel krijgen indieners een ontvangstbevestiging. Daarnaast krijgen indieners bericht van de provincie als de ontwerp-herziening openbaar is.
Indieners van een zienswijze tijdens de terinzagelegging kunnen een reactie op hun reactie terugvinden in de Nota van Beantwoording die samen met de herziening wordt vastgesteld. De zienswijzen worden GS en PS betrokken bij de definitieve vaststelling van de herziening.

4. Organisatie, evaluatie en monitoring

De provincie Zuid-Holland is verantwoordelijk voor alle participatie en communicatie. Na afloop van de internetconsultatie wordt gemonitord welke inbreng er is ontvangen en wordt geëvalueerd of alle doelgroepen voldoende bereikt zijn. Indieners wordt gevraagd om het reactieformulier te beoordelen en deze beoordeling toe te lichten. Er zou voor gekozen kunnen worden om extra activiteiten in te zetten om specifieke doelgroepen te bereiken.

5. Planning

De Startnotitie is vastgesteld door Provinciale Staten.

Op basis daarvan stellen Gedeputeerde Staten de Ontwerp-herziening en het OER op en vast. De ontwerp-herziening wordt vervolgens aangeboden aan Provinciale Staten en daarna voor 6 weken ter inzage gelegd door Gedeputeerde Staten.

Gedeputeerde Staten beantwoorden de ingediende zienswijzen in een Nota van Beantwoording. Zij leggen de (aangepaste) Herziening Grote Buitenstedelijke Bouwlocaties, inclusief OER en Nota van Beantwoording, voor besluitvorming voor aan Provinciale Staten.

Provinciale Staten stellen de Herziening Grote Buitenstedelijke Bouwlocaties vervolgens (gewijzigd) vast.
Dit resulteert in de volgende planning:

4 november 2026 – 2 december 2026	Concept	Ambtelijk : internetconsultatie *op Startnotitie*
December 2026 – november 2027	Concept	Opstellen OER en ontwerp herziening
November 2027	Ontwerp	GS : vaststellen ontwerp en OER
December 2027		***PS*** *: bespreking ontwerp*
Januari-februari 2028	Ontwerp	**GS : terinzagelegging ontwerp en OER**
April 2028	Statenvoorstel	GS : vaststellen herziening
Mei 2028	Statenvoorstel	PS Commissie : procedurevergadering
Juni 2028	Statenvoorstel	**PS : hoorzitting**
Juni/juli 2028	Statenvoorstel	PS Commissie : bespreken herziening

September 2028	Statenvoorstel	**PS**	**: vaststelling herziening**
Oktober/ November 2028	Publicatie	GS	: Publicatie en inwerkingtreding

Deel B Herziening Volkshuisvestingsprogramma

1. Aanleiding

1.1 Inleiding

Op 1 juli 2026 is de Wet versterking regie volkshuisvesting (Wvrv) in werking getreden. Met de komst van deze wet wordt getracht de regie op volkshuisvesting te vergroten en moeten provincies een verplicht volkshuisvestingsprogramma opstellen en woningmarktregio's aanwijzen. Gemeenten moeten hun gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma's in lijn met het volkshuisvestingsprogramma van de provincie opstellen. De wet vraagt dat provincie en gemeenten zich inzetten voor de huisvesting van aandachtsgroepen.

De volkshuisvestingsprogramma's van Rijk, provincie en gemeenten dienen in lijn met elkaar te zijn. De provincie toetst de gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma's hierop en op de regionale opgave.

Als provincie willen wij ons eigen volkshuisvestingsprogramma een halfjaar voor de gemeenten gereed hebben, zodat de gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma's passend gemaakt kunnen worden in de kaders van de provincie.

De eerste versie van het provinciale volkshuisvestingsprogramma zal op korte termijn tot weinig beleidsmatige veranderingen leiden. De provincie stuurde al op veel zaken die genoemd worden in de Wvrv en beoogt al veel te werken in de geest van de Wet versterking regie volkshuisvesting. Daarom bevat de eerste versie van het provinciale volkshuisvestingsprogramma geen trendbreuken met het verleden.

Het ophalen van ideeën, aandachtspunten en zorgen kan bijdragen aan betere plannen. Samen met stakeholders kunnen we werken aan oplossingen die niet alleen bijdragen aan een duurzame toekomst, maar ook passen bij een evenwichtige regionale samenwerking. De provincie is verantwoordelijk voor meerdere beleidsvelden en zal ten alle tijden een zorgvuldige afweging in belangen maken.

1.2 Beschrijving opgave/project/programma

Omdat de wet regie pas sinds de zomer 2026 is vastgesteld, heeft de provincie niet eerder over de volkshuisvestingsprogramma's gecommuniceerd met gemeenten. Te verwachten valt dat er bij gemeenten vragen leven over de manier waarop zij het volkshuisvestingsprogramma kunnen vormgeven en over hoe de samenwerking met de provincie hierin zal verlopen.

Tegelijkertijd willen wij als provincie participatie vormgeven over het provinciale Volkshuisvestingsprogramma. Vervolgens wordt het provinciale volkshuisvestingsprogramma ter inzage gelegd en kunnen onze stakeholders een formele zienswijze in te dienen.

De participatie is belangrijk om de samenwerking met gemeenten op te starten voor de volkshuisvestingsprogramma's.

2. Participatieaanpak

2.1 Doelen

Het vergroten van de beleidskwaliteit. We raadplegen de partners en halen feedback op t.b.v. van de voorgenomen aanpassingen zodat een Provinciaal volkshuisvestingsprogramma dat uitgaat van de opgave. We verzamelen reacties en suggesties op ons concept volkshuisvestingsprogramma, zodat we die eventueel kunnen verwerken.

2.2. Inhoud participatie

Inhoudelijk gaat de participatie over het concept Provinciale volkshuisvestingsprogramma. De inbreng van de participatie bevindt zich op het niveau, van informeren, inspreken en consulteren.

2.3. Doelgroepen

Het Provinciaal volkshuisvestingsprogramma vormt een kader voor de gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma's en woningbouwprogramma's. De Wet versterking regie volkshuisvesting schrijft voor dat de volkshuisvestingsprogramma's van de verschillende overheden in lijn zijn met elkaar. Daarom richt de participatie zich primair op gemeenten en daarbij betrokken maatschappelijke partners (Bouwend Nederland, Neprom, woningcorporaties etc.).

2.4. Mijlpalen

We beginnen niet vanaf nul. Er is al provinciaal woonbeleid in het omgevingsbeleid dat wordt aangepast. Een logisch ijkpunt om input te vragen aan de genoemde partners is na het opstellen van de voorgenomen wijzigingen. Er kan dan eventuele rekening worden gehouden met opmerkingen of voorstellen. Als het ontwerp ter inzage wordt gelegd heeft men ook gelegenheid formeel een zienswijze in te dienen.

Mijlpalen in de herziening van het provinciale woonbeleid zijn:

- Online participatie provinciaal volkshuisvestingsprogramma: november 2026
- Ter inzagelegging provinciaal volkshuisvestingsprogramma: 1 december tot en met 15 januari.
- Vaststelling van de herziening volkshuisvestingsprogramma door GS is beoogd in februari 2027.

Webinar

Tijdens het webinar dat in november 2026 zal plaatsvinden krijgen deelnemers informatie over de herziening volkshuisvesting. Daarnaast krijgen deelnemers de kans om te reageren op de voorgenomen wijzigingen. Het webinar zal op de website worden aangekondigd en via de nieuwsbrief Volkshuisvesting. Ook zullen relevante partners hier via de mail van op de hoogte worden gesteld.

Terinzagelegging

Gedeputeerde Staten stellen de ontwerp-herziening vast en leggen deze 6 weken ter inzage. Tijdens die periode kan eenieder een zienswijze indienen. Iedere indiener van een zienswijze krijgt in de Nota van Beantwoording een reactie op de ingediende zienswijze. In de ontwerp-herziening geven Gedeputeerde Staten aan welke wijzigingen doorgevoerd zullen worden in het Omgevingsprogramma en de Omgevingsvisie om zo aan de Wet te voldoen. Terinzageleggingen worden aangekondigd in het provinciaal blad en zijn terug te vinden op onze website. Relevante partners worden altijd op de hoogte gesteld van de provinciale terinzageleggingen via de mail. Een zienwijze is vormvrij en kan worden ingediend via de mail, mondeling of per post.

2.5. Participatievormen

De invloed van partijen beperkt zich tot de wijzigingen in het voorgenomen woonbeleid. Dit heeft er mee te maken dat het merendeel van het woonbeleid al onderdeel is van het provinciale Omgevingsbeleid. Het provinciale Omgevingsbeleid is vastgesteld door Provinciale Staten op 25 juni 2026 en heeft tijdens het totstandkomingsproces een heel intensief participatietraject doorlopen (voor informatie over de Herziening 2025 verwijzen wij naar de website).

2.6. Werkvormen

De belangrijkste werkvorm is de één of meerdere online bijeenkomsten waar de doelgroep zal worden geïnformeerd over de mogelijke aanpassingen. We nodigen de gemeenten uit om mee te denken, tijdens de online bijeenkomst(en) en tijdens het voortdurende gesprek dat de accounthouders wonen met hen voeren en in andere reguliere overleggen.
Tijdens de online bijeenkomst krijgt men de gelegenheid om in een plenaire setting te reageren. Tijdens de periode dat het ontwerp ter inzage wordt gelegd, heeft iedereen de mogelijkheid een formele zienswijze in te dienen. In de Nota van Motivering, die onderdeel is van de ontwerp herziening zal worden aangegeven hoe met de opbrengst uit de online participatie is omgegaan.

2.7. Besluitvorming en invloed

De opgehaalde feedback zal worden geïnventariseerd. Er zal worden aangeven wat er met de inbreng is gebeurd in de Nota van Motivering die onderdeel is van de ontwerp herziening. Het beoogde effect is een realistisch Provinciaal volkshuisvestingsprogramma dat voor onze partners in de provincie helder en duidelijk is in haar uitvoering.

3. Communicatie

De provincie kondigt de online bijeenkomst aan via de provinciale nieuwsbrief Volkshuisvesting. Daarnaast zal deze worden aangekondigd op de website en aan onze relevante partners via een mailing. Via de reguliere ambtelijke contacten zal men hier op worden geattendeerd.
De online participatiebijeenkomst(en) is/zijn de aftrap van het blijvende gesprek dat we met onze stakeholders voeren over de volkshuisvestingsprogramma's van gemeenten. We blijven communiceren over vervolgstappen in dit traject via onze nieuwsbrief

Volkshuisvesting. Ook sturen we een terugkoppeling met verslag naar iedereen die deelnam aan de online participatiebijeenkomst.

4. Organisatie, evaluatie en monitoring

De provincie is initiatiefnemer voor het provinciale volkshuisvestingsprogramma. Dit is de verantwoordelijkheid van Gedeputeerde Staten. Kort na afloop zal worden nagaan of de relevante partijen/perspectieven zijn bereikt, welke hoofdpunten zijn ingebracht en of de gekozen aanpak voldoende gelegenheid tot inbreng heeft geboden.

5. Planning

De Startnotitie is vastgesteld door Provinciale Staten.

Op basis daarvan stellen Gedeputeerde Staten de Ontwerp-herziening op en vast. De ontwerp-herziening wordt vervolgens besproken met Provinciale Staten en daarna voor 6 weken ter inzage gelegd door Gedeputeerde Staten.

Gedeputeerde Staten beantwoorden de ingediende zienswijzen in een Nota van Beantwoording. Zij leggen de (aangepaste) Herziening Volkshuisvesting en Nota van Beantwoording, voor besluitvorming voor aan Provinciale Staten.

Provinciale Staten stellen de Herziening Volkshuisvesting vervolgens (gewijzigd) vast. Dit resulteert in de volgende planning:

Er wordt in de Herziening Provinciaal volkshuisvestingsprogramma gewerkt met de volgende planning:

November		Ambtelijk : Online participatiemoment
November 2026	Concept	Online participatiebijeenkomst
December 2026 – november 2027	Concept	GS : vaststellen ontwerp herziening
1 december 2026 – 15 januari 2027	Ontwerp	**GS : Terinzagelegging ontwerp herziening**
22 februari 2027	Definitief	GS : vaststellen herziening
Maart 2027	Definitief	GS : Publicatie en inwerkingtreding herziening
Mei 2027	Definitief	**PS : Besluit wijziging omgevingsvisie (voorleggen ontwerp PS gedeelte visie volkshuisvestingsprogramma)**
Mei/ juni 2027	Publicatie	GS : Publicatie en inwerkingtreding herziening (visie gedeelte)